

Den styrkede pædagogiske læreplan – fokusområder og evaluering 2020

Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen - evaluering

I Vanløse Folkebørnehave har vi løbende fokus på de ni elementer i det fælles pædagogiske grundlag, som skaber rammen for hverdagen i børnehaven. I forbindelse med opdateringen af den pædagogiske praksis og strukturering af hverdagen i børnehaven har vi især haft særligt fokus på at sikre, at der er pædagogiske læringsmiljøer i løbet af hele dagen. Vi har fået skabt læringsmiljøer fra børnehaven åbner og til den lukker. Bl.a. om morgenen, hvor børnene løber møder ind i tidsrummet kl. 7-9, og der er rutiner, altså modtagelsen af børnene, aktiviteter for de børn, der allerede er kommet, og rum til børneinitierede lege. Især i børnenes indbyrdes leg har børnene dagligt mulighed for at øve sig i deltagelse og have en stemme i fællesskabet. De børn, der er i gang med at lege, er meget opmærksomme på, hvilke børn der er kommet og på at få dem ind i legen. Og børnene har lært de nødvendige redskaber til at komme ind i legen. De voksne er opmærksomme på deres position i forhold til børnenes indbyrdes leg og skifter jævnligt position mellem at gå forrest, ved siden af og være bag børnene og støtte op om legen.

I forhold til at skabe pædagogiske læringsmiljøer hele dagen, har vi gennem observation og evaluering af vores pædagogiske praksis blevet særligt opmærksom på, når der sker et skift mellem inderummet (børnehaven) og uderummet (legepladsen). I børnehaven skal børn og voksne over på den anden side af Jyllingevej for at komme på legepladsen, og derfor er der en tydelig opdeling mellem ude- og indeliv. Det er nødvendigt med tydelige rammer, strukturer og en høj grad af voksenstyring, for at sikre, at børn og voksne kommer sikkert frem og tilbage fra legepladsen. Men disse kan være hindrende for bl.a. børnenes medbestemmelse på deres hverdag i børnehaven og for at skabe det nødvendige rum til de børneinitierede legefællesskaber. Gennem observationerne blev det tydeligt, at mens nogle børn søgte skiftet fra inde til ude, så havde andre børn brug for mere tid til at gøre det i deres tempo og til at færdiggøre det de lige var i gang med. Siden sommeren 2019 har personalet i børnehaven arbejdet målrettet med at opbløde skellet mellem de to rum, således at overgangene ikke føles forstyrrende og begrænsende for børnenes muligheder for at deltage i fællesskabet og for den børneinitierede leg. Børnene er nu delt op i mindre grupper i garderoben, således at garderoben også bliver et sted for fordybelse og dialog, og de går oftest over på legepladsen i mindre grupper. Børnene bliver inddraget i, om de gerne vil være i den gruppe, der kommer først på legepladsen, eller om de har brug for at være i en af de senere grupper. De voksne hjælper børnene med at identificere og udtrykke deres behov. Fra marts 2020 har det dog være en udfordring at arbejde med denne flydende struktur på grund af Corona-restriktionerne, men personalet er meget opmærksomme på at gøre brug af fleksibiliteten i skiftet mellem de to rum, når det er muligt.

Evaluering af særlige fokusområder i 2020

I 2020 har vi i børnehaven haft fokus på frokostmåltidet og det pædagogiske læringsmiljø, der er nødvendigt for, at alle børn har mulighed for aktivt at deltage i denne rutine og de børneinitierede fællesskaber, der opstår i løbet af måltidet. Derudover har vi haft fokus på den børneinitierede leg og de voksnes rolle i denne. Begge fokusområder tager udgangspunkt i de tolv pædagogiske mål.

Måltidet - frokosten

Sammenhæng	<p>Der er ikke køkken til madlavning i børnehaven, og derfor får børnene mad leveret udefra. I en del år er maden kommet i individuelle plastikindpakninger, hvori der lå to klapsammen-rugbrød, lidt grønt og snacks fx ostehaps, abrikoser eller lignende. Børnene spiste deres egen mad, og hvis de ikke kunne lide pålægget, så måtte de skrabe det af og spise rugbrødet. Personalet oplevede, at næsten halvdelen af maden blev smidt ud. Men samtidig kunne de servere eftermiddagsmad med de samme ingredienser, og så spiste børnene det med glæde og bad ofte om mere. Derfor blev personalet nysgerrige på, om ændring af rammerne omkring måltidet, herunder servering, fade kontra individuelle indpakninger, de voksnes rolle, og sammensætningen af børn ved de enkelte borde, kunne have en positiv indvirkning på måltidet som en rutine og på det pædagogiske læringsmiljø omkring måltidet. Derudover ønskede personalet at sætte fokus på måltidet som et sprogligt læringsmiljø, hvor alle havde mulighed for at bidrage.</p>
Mål	<p>At måltidet opleves som et positivt læringsmiljø for alle børn, og at alle børn har mulighed for at bidrage til fællesskabet. Ved at skabe faste rutiner og rammer omkring måltidet er målet ligeledes at skabe rum til fordybelse, fællesskab og læring. Herudover var målet at skabe et rum for at styrke børnenes sproglig udvikling.</p>
Tiltag	<p>Maden anrettes på fade og præsenteres af de voksne. Hvis der er nye retter eller fx grøntsager, så uddybes disse, således at alle er kendt med, hvad der spises. Børn og voksne sidder ved faste borde, og nogle børn og voksne har faste pladser, således at den voksne kan støtte barnet i de børneinitierede fællesskaber, der opstår under måltidet.</p> <p>De voksne støtter op om børnefællesskaberne og snakken, samtidig med at de sikrer, at alle børn får mulighed for at komme til orde og bidrage med det, de finder vigtigt.</p> <p>Rutinerne omkring frokosten tydeliggøres for alle børn og voksne, således at rutinen fremstår genkendelig for alle.</p>
Tegn	<p>Når børnene spørger nysgerrigt ind til, hvad der er til frokost i dag.</p> <p>Børnene tager selv initiativ til snak og bruger aktivt den sproglige turtagning i fællesskabet.</p> <p>At børnene selv følger rutinen med lidt eller ingen voksenguidning.</p> <p>At der smides mindre mad ud</p>
Evaluerings	<p>Tiltagene evalueres og justeres løbende med en slutevaluering i december 2020.</p> <p><u>Slutevaluering:</u></p> <p>Børn og voksne sidder ved faste borde, nogle på faste pladser. For de børn, der har brug for lidt ekstra guidning, er der iværksat en plan for, hvilken voksen der sidder ved siden af barnet, og hvem der træder til, hvis den primære voksne ikke er der den dag. Grupperne drøftes på de månedlige personalemøder, idet det personalet har erfaret, at børnene nogle gange har brug for et sceneskift, enten fordi de børnene er i gang med at øve en social relation indbyrdes, og at dette bringes med</p>

	<p>til bordet og skaber en unødigt forstyrrelse for børnene, eller omvendt fordi at der er opstået et legefællesskab mellem børn, som kunne styrkes ved at spise sammen.</p> <p>Børnene har taget meget godt imod den nye måde at servere maden på, og de har en generel nysgerrighed omkring måltidet. Før i tiden kunne usikkerheden omkring, hvad de skulle have at spise i dag, og om det var noget, de kunne lide, være så forstyrrende for nogle af børnene, at de helt instinktivt havde en modvilje mod måltidet, og denne modvilje kom til at forplante sig til resten af bordet, således at måltidet havde fået en negativ fortælling, inden det overhovedet var begyndt. Nu oplever personalet, at børnene kigger op, når fadene kommer ind, og at de, ofte i munden på hinanden, spørger, hvad de mon skal have at spise i dag. Når samtalerne ikke længere drejer sig om, hvad børnene ikke kan lide, så har det skabt rum til at snakke om andre ting. Og personalet har nu mere tid til at hjælpe børnene ind i dialogen med hinanden.</p> <p>Vi vil fortsat arbejde med frokosten som et fokusområde, idet de kendte rammer omkring rutinen skaber optimale rammer for relationsdannelse, sproglig udvikling og til at øge børnenes nysgerrighed, mod på at prøve nye ting af og på at erfare, hvad kan jeg lide, og hvad kan jeg ikke lide – og hvordan får jeg det kommunikeret ud til de andre på en hensigtsmæssig og positiv måde.</p>
--	---

Børneinitieret leg og den voksnes rolle i denne

<p>Sammenhæng</p>	<p>Den børneinitierede leg er vigtig for børns udvikling og for deres muligheder for at gøre deres synspunkter og holdninger gældende i respekt og dialog med andre.</p> <p>Den børneinitierede leg er kendetegnet ved, at den foregår på børnenes præmisser, og derfor er det vigtigt, at den voksne kender sin rolle, således at man ikke uforvarende kommer til at overtage legen eller tage initiativet og handlemuligheder fra børnene. Nogle børn har en særlig kompetence i forhold til at indgå i relationer med andre børn, uden at legen er voksenstyret, mens andre har brug for, at den voksne guider, deltager og støtter op om børnenes indbyrdes leg. I den børneinitierede leg er der ligeledes mulighed for at observere, om de kompetencer som børnene har tilegnet sig i de voksenstyrede aktiviteter og i rutinerne også er blevet en integreret del af børnenes handlemuligheder i de indbyrdes relationer.</p>
<p>Mål</p>	<p>At de voksne bliver klar over deres rolle i den børneinitierede leg, hvornår de deltager aktivt men på børnenes præmisser, hvornår de støtter op om legen, og hvornår de går forrest i legen (og den derved ikke længere er børneinitieret). I nogle legesituationer vil der ske en vekselvirkning mellem disse tre positioner, og det er målet, at de voksne altid er klar over deres position.</p> <p>At alle børn i løbet af dagen er deltagende i en børneinitieret leg med de andre børn.</p>

Tiltag	<p>De voksne observerer børnenes leg, for derigennem at identificere hvor der eventuelt er behov for, at de støtter op.</p> <p>Der skabes rammer, hvor børnene har mulighed for at indgå i legefællesskaber med hinanden, bl.a ved at dele børnene op i mindre grupper og indretning af rummet, både indenfor og udenfor.</p> <p>Til samling læses bøger om venskaber, legefællesskaber og de følelser, der kan opstå når man indgår i relation med andre fx glæde, vrede, jalousi, misundelse og følelsen af succes.</p>
Tegn	<p>Når børnene protesterer mod de voksnes indblanding i legen.</p> <p>Når de voksne kan se, at de tiltag de har sat iværk i de voksenstyrede aktiviteter bringes over i de børneinitierede lege – af børnene selv.</p>
Evaluerings	<p>Tiltagene evalueres og justeres løbende med en slutevaluering i december 2020.</p> <p><u>Slutevaluering:</u></p> <p>I januar og februar var der til samling særligt fokus på, hvordan man leger, kommer ind i legen, afslutter en leg m.m. Derudover blev materialet fra "Fri for mobberi" brugt 2-3 gange om ugen. Især på legepladsen var det tydeligt, at børnene prøvede nogle ting af i forhold til at deltage aktivt i legene, og indtage forskellige positioner i løbet af legen. Nogle børn og børnegrupper havde mere brug for, at der var en voksen i nærheden til at understøtte og oversætte børnenes initiativer, men de fleste børn oplevede legene som positive og givtige.</p> <p>På grund af Corona-situationen har børnene været opdelt i mindre grupper, og derfor har det været vanskeligt for dem at initiere de lege, de ønskede med dem, de ønsker. Så derfor har fokus i 2020 været på støtte børnene i at indgå i lege og initiere disse i ikke selvvalgte grupper. Det har været interessant at observere, at en stor del af børnene har brugt gruppen til virkelig at øve deltagelse, dialog og forhandling, og det kunne tyde på, at det at selve gruppedannelses-elementet er taget ud af legen, gør det nemmere for børnene at initiere og fastholde legerelationer uden voksenhjælp. Når Corona-tiltagene bliver lempet vil vi have særligt fokus på gruppens betydning for det enkelte barns mulighed for at deltage i legefællesskabet.</p>